Bibliotece

10

EUGE

EPISCOPALIS SEMINARII BARCINONENSIS BIBLIOTHECA

Fascículo 10 **INDICE** Pág.

PORTICO 2

Dos acepciones de la palabra sentimiento. José Faus 3

EN TORNO A NUESTRA ENCUESTA SOCIAL

Problemas sociales. Tensiones humanas.
José L. Martínez 11

Tensions humanes.Testimoni nostre.-Manuel Mas . . 14

Actitud davant del problema social.
Sebastià Heredia - Joan Ramon. . . 19

El sindicalisme i l'Església.-Joaquim Brustenga . 23

TRES CLICHES DE PARROQUIAS

Parròquia del Sant Esperit de Terrassa.
Josep M. Martí - Joan Soler P. . 32

Parroquia de San Isidro.
Luis Llaurador - Alfonso Formariz . . 34

Parròquia de Sant Medí.- Josep Farràs 37

HISTORIA DIOCESANA

"La Paraula Cristiana".
Jesús Martínez - Lluís Portabella. . 40

La Campaña y nosotros.- José Faura. 47

BIBLIOGRAFIA

"La lectura cristiana de la Biblia"
(Joaquín Garrit). . . 50

"La doctrina espiritual de Sor Isabel de la Trinidad" (Ezequiel Sendrós) 53

- - - - -

Seminario Conciliar de Barcelona.- Marzo 1958.

P O R T I C O

Estamos situados ya en el meollo del Curso. Esta extraña máquina que es el Seminario trabaja a plena presión, sin los titubeos del primer trimestre ni las inquietudes que comporta el "sprint final" del tercero.

Nos parece que EUGE, con las limitaciones en longitud y profundidad que le son propias, refleja también este estado de cosas.

Sin la urgencia de reflexionar — para que no se nos escapen — sobre las experiencias veraniegas y sin el apremio, sanamente utilitario, de preparar nuestra salida de Junio, los temas que en este número llenan nuestras páginas muestran, siquiera sea "positivamente" una constante que ni podemos ni queremos abandonar: temas, digamosles técnicos (el sentimiento, crítica de libros...), temas pastorales (la parroquia, reflexiones sociales, la Campaña...).

Queremos resaltar desde aquí las tres visiones esquemáticas de tres parroquias nuestras características. Es algo de lo mucho que deberíamos pensar y escribir sobre las parroquias.

Somos, o seremos, "Clero parroquial", seguiremos "la carrera parroquial" para no citar más que dos de las expresiones con que muchos cristianos nos distinguen de los religiosos. Las excepciones que se den entre nosotros se explican, en su inmensa mayoría, en función de la formación, ayuda o organización de esta misma vida parroquial.

Nuestra presencia en el Seminario es un testimonio claro de nuestra fe en la condición misionera de la Parroquia, como célula primaria de la Iglesia, la más segura y al mismo tiempo la más abierta y capacitada para entrar en contacto, de nuevo, con los hombres que viven apartados de Cristo.

DOS ACEPCIONES DE LA PALABRA S E N T I M I E N T O

Las palabras tienen también su historia. Sufren los vaivenes de la comprensión y de la incomprensión. Tienen sus épocas de apogeo y sus períodos de existencia dura, arrastrada...

Las academias de la Lengua se preocupan de ellas y les prestan cuidados de niñera bien pagada. No obstante el niño corre, salta, escamotea la mirada vigilante. No podía ser de otra manera. La vida tiene siempre algo de salvaje. Corre por aquí, por allí, ahora el llano, luego aquel risco difícil. No sufre el empaque de un campo de golf o el artificio del protocolo. Las palabras, portadoras de vida no pueden - aun a su pesar - permanecer pegadas a la falda de la niñera. Corren, gritan, saltan. A veces caen, se pierden sin saber dónde dirigirse, sin tener nada que decir... Musitan algo, enrojecen de vergüenza, se contradicen. Con el murmullo sordo de varias cosas dichas a un tiempo caminan esperando días mejores.

La palabra sentimiento sufre su historia. Y ahora está en crisis. No sé cuándo comenzó a estarlo. ¿Qué es el sentimiento? Una postura bastante cómoda es no preguntárselo. Podemos seguir usando la palabra y cada uno entenderá lo que las circunstancias exijan. Esto sería -es- la herejía de convertir la circunstancia en norma de la realidad: "la significación" de la situación". Es la anodina y desecadora presencia del nomonalismo en la vida de cada día. El convencionalismo de la vida: Para entendernos sólo para entendernos. Y para entendernos, sólo para entendernos utilizamos la palabra sentimiento con significados diversos.

UNA ACEPCION.- En primer lugar sentimiento es todo lo que no es inteligencia: idea fuerte, fría, nervuda, reseca... ni voluntad: el misterio del sí y del no. Es eso más somático, que matiza con regusto dulzón el esquema de la vida. Es como los cigarrillos mentolados. Un catalizador. Algo accidental... Hay personas sentimentales y personas

frías. En un momento decisivo las personas frías y que rezuman idea por todas partes son las que responden, las que dan garantía de éxito. Si dicen que sí es que sí. En cambio el sentimiento... No te puedes fiar. El sentimiento se doblega, se constipa, es veleidoso. Coge un catarro a la primera dificultad y entonces ¿qué? Cuando se acaba ese "gusto" y pasajero, naturalmente, si no contamos con ningún otro recurso la acción tendrá que interrumpirse. Fracaso. En caso de tener que elegir entre un sentimental y un hombre no tan sensible -de hierro- no hay lugar a duda, nos quedamos con este último.

El curso pasado Blanquer nos hablaba de los pertrechos, para el momento en que el sentimiento falle. La idea. Cuatro ideas, van a sostenerme cuando, por haberse rendido el sentimiento, sea necesario permanecer firmes a pesar de todo.

En esta acepción, como vemos, si en la vida hay algo definitivo, si hay algo que puede participar de la trascendentalidad de las realidades absolutas, no es precisamente el sentimiento; que más parece un traje para estar por casa que una prenda seria y presentable.

Pero cuesta resignarse. Las cosas que interesan el sentimiento son más agradables. Los místicos hablan de sequedades interiores. Como los campos sufren períodos de sequía, así también el espíritu se encuentra con estos tramos cuesta arriba, áridos, interminables. El espíritu está hecho para la luz. La noche obscura es una cruz... Es evidente que si el sentimiento riega el camino, el tiempo parece esfumarse y diríase que la felicidad eterna se ha dejado entrever.

Los maestros de la vida ascética (o de la ascética de la vida) nos dan sus recomendaciones: ¡Cuidado con el sentimiento! Las pasiones encontrarían en él terreno apropiado. No debe ser malo cuando tan bien va algunas veces pero hay que saberlo administrar. Aún más positivamente: "Hay que administrarlo. El equilibrio no se consigue sino a base de que la idea y el sentimiento proporcionadamente combinados alcancen el justo medio humano. Si en la oración nos vemos llevados a darle la ex-

clusiva, entonces !vigilancia! El sentimiento es un caramelo, sólo para que no nos desanimemos.

Con un tenor como este se presenta habitualmente la categoría--tan poco categórica- del sentimiento. Un rinconcito para algo esponjoso y pegajoso que a manera de emplasto da a veces color a la vida.

Nuestra ironía quizá no sea justa. Al fin y al cabo la psicología moderna cuenta entre sus capítulos al sentimiento. Entendimiento, Voluntad y Sentimiento. Y quizá la psicología moderna esté de hecho impregnada de la misma concepción habitual del Sentimiento.

Como discípulos de Santo Tomás no discutimos ni el hecho ni los motivos de esta división trinitaria de las realidades del espíritu. Al contrario la aplaudimos; y defendemos con T. Haecker el papel importantísimo - la consistencia también peculiarísima - del sentimiento. La psicología racional de los escolásticos no se acomodaba en su formulación a este molde trinitario. La filosofía moderna encontraría pronto la razón: Quizá a los escolásticos les faltase "introspección". La psicología moderna, despreciando la trascendencia de la reflexión, se presentaría como la vuelta a la introspección añorada que los escolásticos hemos abandonado. Añadirán: La escolástica poco vital, si bien en otra clase de entidades más abstractas tenía mucho que decir, en lo que se refiere al palpitar del espíritu que inunda de vida a todo el hombre, permaneció en silencio. No era su problema. Se limitaron los escolásticos, nos dirán,a proponer unos principios con pretensiones también sobre el alma pero que se quedan allá lejos, quietecitos, sin pasión sin lucha, sin matices cambiantes.

Continúa la filosofía moderna: "Consiguientemente. toda esa riqueza espiritual que no es, mi entendimiento ni voluntad ¿dónde colocarla? Una clasificación con la que no pensaban los escolásticos llevados de una abs - tracta y por lo tanto parcial concepción del hombre con - creto, grandioso y miserable a la vez. Pues bien toda esta riqueza la encerramos con la etiqueta: sentimiento".

Una caricatura que nosotros mismos nos hemos fingido de la postura de la psicología moderna respecto de la escolástica, por ser caricatura quizá no se haya dado, pero... al menos como tenue pincelada igualmente fatal - podría hallarse en el florilegio "sentimental" de los psicólogos modernos.

Repetimos, la escolástica no se apura por una clasificación, sería un problema nominalista. Si es que una clasificación entrañase verdadera atención hacia el "hombre concreto, grandioso y miserable a la vez" vengan clasificaciones. Lo que nos da miedo es lo que se pone debajo de la etiqueta: ¿es eso verdaderamente sentimiento? Es realmente de lamentar que ese sentimiento que se codea con el entendimiento y la voluntad no esté en esta primera acepción a la altura que su rango exige.

OTRA ACEPCION.- Del lenguaje habitual recogemos otra acepción del sentimiento. No es tan corriente. No ha llegado a sugestionar. Tiene un campo de acción más reducido. En ésta, al sentimiento, se le da nada menos que el papel, la función de lo definitivo y absoluto. Aquellas características tan vagas, confusas que le adjudicábamos se ven substituídas por otras completamente opuestas. Decíamos que del sentimiento "per se" no se podía deducir nada, ni bueno ni malo. Todo dependía de cómo se usase. Ahora deducimos, sin lugar a dudas, la calidad del sujeto como sujeto, el valor de su personalidad. Decimos: Es un católico de verdad. Siente lo que dice. Lo vive. Si todos sintiesen como él. "Si por la mañana tienes que ir a la iglesia y enseguida de salir ya estás pensando en fastidiar al prójimo: tu súbdito o tu igual, vale más que no vayas. Tu no sientes lo que dices." Sentir, así lo traducimos, es la realidad de la presencia del hombre ante su ideal. Si se da, tenemos el testimonio. Si no se da, pues no tenemos nada, quizá el escarnio.

En este caso la nota característica es la sintonía, con la realidad. Así Gomis nos hablaba en el número 9 de Euge de que el diálogo con el hombre moderno no es cosa de palabras; "Se conseguirá su atención cuando se le hable al alma desde otra alma que él perciba cercana".

Que para ello es necesario emplear un lenguaje concreto, vivo, ágil, espontáneo, es evidente. Pero si ese estilo no nos sale de dentro- y no nos sale lleno de dentro-, todo será paja y ruido".

Y en esta misma atmósfera de realidad existencial un fantasma nos decía en el mismo número de Euge: "Continuo creient que hi ha un sacerdoci existencial i no senzillament un sacerdoci essencial. El sacerdoci en Crist és vida i precisament per que Crist es vida és sacerdot. Ser interessantíssim per sempre que comprenguem la inabstracció del nostre sacerdoci i el desenfoc que es fa al meu entendre, al separar el sacerdoci essencial de l'existencial.

Certament el sacerdoci no és cap categoria Kantiana."

No obstante, esta caracterización existencial no es patrimonio consciente de la palabra sentimiento. Se usa. Es una caracterización del todo exacta. Su exactitud se intuye, quizá, y por eso se usa. Pero es poco comercial, demasiado seria. Esta caracterización es bien diferente de la anterior. Una pregunta: ¿hay algún punto de contacto entre la primera acepción y la que ahora consideramos? Es en el fondo el problema: la naturaleza del sentimiento. De momento admitamos que quizá en la orografía de ambas realidades cubiertas bajo la misma palabra haya alguna semejanza. Si en la pobreza del primer sentimiento encontrábamos un gusto por el cual parecía definírsenos como el catalizador - ocasional e inseguro - de nuestras acciones ¿acaso en el fondo de una postura de sinceridad ante las circunstancias exista también un gusto?

Los interrogantes se multiplicarían. Sea lo que sea, tenemos en esta inseguridad de nuestro lenguaje "sentimental" un campo en barbecho para la reflexión. Será una reflexión profunda, de enorme trascendencia en nuestra vida "humana". Por lo tanto se beneficiará nuestra vida de relación íntima con Dios.

NORMAS.- Para esta reflexión a la vista del examen somero del contenido de la palabra, se precisan unas normas para el camino. Antes de partir hay que llenar estos re-

quisitos para que no sea la inmovilidad el fruto de nuestra preocupación. Nos quedaríamos donde estábamos.

1º.- El contenido de la palabra "sentimiento" no ha de ser precisamente sentimental. Ha de permitirse que la cuestión tenga categoría humana total y no simplemente temperamental.

2º.- Concepto aristotélico del hombre.

N.B. Tener presente que el alma no es una masa gelatinosa más o menos informe, transparente o débilmente coloreada de rosa. Todo residuo de tal caricatura esteriliza la reflexión.

UN PUNTO DE PARTIDA.- La pista para esta reflexión la tenemos en las excelencias de la segunda traducción de la palabra sentimiento. En ella lo que aparece como verdaderamente discriminante. Es la característica de existencial. La "presencia" del sujeto especificada, concentrada en un ideal determinado. De aquí la primera condición requerida. No asustarse si el sentimiento es una cosa seria.

El comprender la presencia es cosa del espíritu. No asiste a una conferencia quien duerme, con un sueño más o menos reparador, mientras el orador pretende evolucionar en las mentes de sus oyentes. Y si la presencia el sentimiento se da a la altura del espíritu, es posible que lo definitivo del sentimiento no sea precisamente la anuencia, vaga siempre, epicúrea, de la sensibilidad.

El alma no es un angelito encerrado en una jaula más o menos inmunda. Sus exigencias se extenderán (y de ello se beneficiará la misma alma) toda la sensibilidad. Esto es llegar a la Moral. Llegar a la Moral no es "in se" muy sentimental, que digamos.

Si el alma está tan honrada en y con el cuerpo como un amigo en casa del amigo, y no aprisionada en una jaula; se comprenderá que su misión no consista en arrastrar al cuerpo, sino que muy por el contrario el cuerpo le será un buen -el mejor- auxiliar. Esto afirmamos cuando decimos que el alma depende en sus operaciones ex-

trínsecamente del cuerpo. La vida pues del alma tiene que situarse dentro del alma misma. El encuentro del alma consigo misma es posible únicamente por ser ella espiritual. Aquella reversibilidad de que nos habla Santo Tomás en la Q. XIV de la Iª. En el recinto de su propia intimidad el alma halla su conciencia, allí se da de una manera dinámica la conciencia (no precisamente moral "ex se"), y sólo en cuanto consciente de sí misma es consciente de todo el hombre o dicho menos tajantemente, sólo en cuanto consciente de sí misma es capaz de dar conciencia a la circunstancia.

Para que sea posible esta valorización del mundo que comienza donde termina (no después, en el tiempo) la anécdota sensible, para que la vigencia de este mundo pueda tenerse encuenta, se requiere no apartar del fondo de nuestra reflexión el hecho y el significado de la espiritualidad del alma. Por eso entre las normas para el camino recomendábamos el concepto claro y operante del "hombre".

El sentimiento está por identificar. Será ese el resultado, seguramente, de la reflexión. El planteamiento del problema, partiendo del dato humilde que nos ofrecen unas expresiones tomadas de nuestro lenguaje corriente puede tener una consecuencia joven. Explotando la acepción del sentimiento que hemos pergeñado en segundo lugar, quedará la problemática situada en una atmósfera superior al campo puramente afectivo y sensible en que nos movíamos en la primera acepción. Este desplazamiento es importante. Conseguido simplemente al enfocar el sentimiento como vía de autenticidad neutralizará la psicosis de "sentimentalismo" con que nos hemos resignado a hablar a pensar y a sentir del sentimiento.

Contrariamente a lo que lamentábamos más arriba tendríamos en este caso un sentimiento digno del alma. Podría sentarse dignamente a la mesa junto a la inteligencia y la voluntad. Estaría a su altura.

¿Dónde situar el sentimiento? En el alma, naturalmente. La respuesta ha brotado espontánea. Después vendrán otras preguntas a las que responder será algo más

difícil: ¿cómo puede darse el sentimiento en el alma y que sea propiamente sentimiento, no un sucedáneo? ¿no será merecer la misma ironía que nosotros hemos usado con la psicología moderna?

Responder a todas estas preguntas, afrontar la problemática en toda su trascendencia no es cosa de unas líneas. No es fácil. Al menos no es un paseo corto. Sí es un paseo delicioso. De momento responder "cristianamente" a la primera pregunta es ya mucho. Este es el mérito grande de Teodoro Haecker en su "Metaphysik des Fühlens": haber afirmado a ultranza la realidad del sentimiento y su dignidad. Haecker no pretende el cómo.

Pero la primera respuesta es ya fecunda. Nos indica el camino, Si el sentimiendo es algo plenamente del alma, para identificarle hay que entrar en el alma. La estructura del alma será el primer paso.

A mano sobre el tema tenemos ilustración, yo creo fundamental, en el número I y III de "CONVIVIUM".

Sobre esta bibliografía quizá, otro día, aquí.

JOSE FAUS

IV Teología.-

EN TORNO A NUESTRA ENCUESTA SOCIAL

Al año de nuestra "encuesta social" recordar puede resultar fecundo.

Por esto presentamos un triple artículo en torno y al margen de la encuesta:

- Factores que plantean el problema social.
- Su llamada a nuestra vida. Sus exigencias en nuestra formación.
- Impresiones sacadas de los resultados de la encuesta en sus puntos más vitales.

Y como apéndice un artículo sobre el Sindicalismo; concreta realidad social en la promoción de la clase obrera.

- - - - -

PROBLEMAS SOCIALES. TENSIONES HUMANAS

"El hombre, capaz de tender hacia la verdad y la bondad, se deja engañar por su poseer y su saber. Se pierde en sus bienes o en su ciencia. Sus esfuerzos por liberarse y avanzar, a menudo positivos, provocan pronto retrocesos. A pesar de indudables éxito la humanidad, en su conjunto abandonada a sí misma, es un fracaso doloroso" (L.J. Lebret).

El problema social de que se hablaba en la Encuesta es instante definido. Puede ser objeto de reflexión desde dis

tintos puntos de vista no olvidando, sin embargo, que observado desde lo alto tiene un carácter unitario y total. Aquí queremos verlo como sigue.

Nuestro "analogatum princeps".- El día de Reyes los niños salieron como de costumbre a la calle con sus juguetes. Difícilmente se encontraban dos iguales. Esta presencia física de bienes plantea muchos problemas: ¿cómo reaccionará Alfonsito cuando le pidan sus amigos jugar con su pelota de fútbol? ¿Y los amigos...? ¿Cómo reaccionará Ramón...? etc. De la respuesta de unos y otros depende que aquélla pequeña comunidad lo siga siendo, es decir, que aumente la confianza, que la paz se asegure, que se dé un paso en la promoción colectiva.

Fuerzas a la conquista del hombre.- Es cierto que siempre se han planteado esos problemas; pero nunca, creemos nosotros, con la gravedad de nuestros días, porque han sucedido hechos que impiden mirar las cosas como siempre: la llegada del Hijo de Dios y la llegada de la Era Técnica, de la producción gigantesca.

¿Cómo han agravado la situación del hombre, como hombre, esos dos hechos? No por sí, considerándolos en sí mismos, sino por lo que sigue.

Debemos tener en cuenta que el hombre-existente, por la contradicción que es en sí mismo, es capaz - lo ha demostrado muchas veces - de avanzar indefinidamente en el progreso material, e incluso cultural, sin avanzar - al contrario muchas veces también - en ser de hombre.

Pues bien, por una parte las fuerzas de Producción y Consumo - las entendemos en un sentido amplio que abarca desde el alimento hasta el acceso sin trabas a la cultura - plantean en la escala de familia y familia, clase y clase, continente y continente, bloque y bloque y del hombre consigo mismo, las mismas alternativas que a aquellos niños, agravadas por la cantidad, velocidad en producirse y crearse, de nuevos y diversos bienes de toda clase que se ofrecen a la humanidad y que producen en el espíritu debilitado del hombre un fuertísimo "shock".

Por otra, el Hijo de Dios, al introducirse en la humanidad, le ha dado y le da un empuje que ha roto los límites y aspiraciones conocidad por el hombre hasta entonces. Pero dicho así no aparecería la gravedad que ha imprimido de su parte en la tensión del hombre.

Podemos distinguir dos modos de influir visiblemente por parte de Cristo. El primero viene por su Iglesia y sus cristianos, y es fuente de unidad interior y social porque hace moralmente posible para todos los hombres el don de sí mismo, que es la verdadera promoción personal y colectiva - no prescindiendo, sino partiendo de los problemas. No es éste, sino otro el modo que, arrebatado de Cristo, paganizado desde hace siglos y extendido en nuestros días universalmente - no dejamos de advertir un misterio de la Providencia - ha agravado la tensión, hasta hacer sangrar, de los cristianos que no han conocido o aceptado a Cristo, y de los millones de paganos que hoy participan de la misma vida social de Occidente. Es la influencia ejercida por los valores de la dignidad de cada persona, de la libertad, de la igualdad de todos los hombres.

Es esta influencia la que constituye, juntamente con los bienes de que hemos hablado, la tensión humana, los problemas sociales modernos. Porque esta influencia, arrancada de su tronco, es explosiva (los periódicos de hace unos días publicaban en un rincón la noticia del asalto de un templo indio, reservado a las castas superiores, por un centenar de parias, que querían rezar en las mismas condiciones).

Drama íntimo.- De un lado, atracción a si mismo, a replegarse con sus bienes materiales, culturales y religiosos (?): promoción individual, promoción de los fuertes. Negación de los valores anteriormente dichos.

De otro, impulso y deseo indefinible de unidad paz, promoción colectiva en el plano local, nacional, internacional, y en todos los valores.

En el centro y en el fondo, desgarrándose, lo más íntimo del hombre: la vocación al don de sí mismo.

Tensión desesperante consigo mismo y con los otros. Porque no se llega a la unidad, porque no se consigue romper el egoismo, el odio que se multiplica. Porque se claudica, porque se es injusto, porque se evade uno de la realidad. Porque no se posee lo que puede hacer viable el don de sí mismo, de la familia, de la nación..

Y sin embargo, el hombre moderno, quiérase o no, se encuentra, por el empuje de la humanidad actual, frente a unos problemas que no resolverá - su experiencia se lo dice y se lo dirá - ninguna energía nueva.

JOSE LUIS MARTINEZ

II Teología.

TENSIONS HUMANES. TESTIMONI NOSTRE

Nosaltres també som homes concrets, també vivim en el món actual. Cadascú, doncs, de nosaltres també porta les seves joguines del día de Reis, uns béns personals que són d'ell però que els altres esperen amb gelosia.

Però tots els que ara ens trobem en aquesta casa del Seminari tenim quelcom de comú a donar als homes d'avui: el Missatge de Crist, la Paraula i la Vida de Déu, la Gràcia. Precisament és això el que demana la tensió interior dels homes d'avui; La Gràcia, lligam vital d'unió dinàmica amb Déu i amb tots els homes per Crist, és l'única Força amb què es por superar l'ofec - egoista dels béns propis.

Aquest Missatge es dóna principalment amb la

pròpia vida feta testimoni. Així l'ha donat sempre l'Església. El neguit universal de sinceritat avui en dia encara- ens reclama més el testimoni de l'acció, de la vida. Tes - timoni és viure en nosaltres la lliberació de l'Evangeli i oferir aquesta lliberació a l'esguard neguitós dels homes als que anem enviats. Es una sola realitat però per pensar- hi va bé distingir-hi aquests dos aspectes.

I PREDICAR L'EVANGELI QUE LLIBERA

Es l'aspecte més de cara afora, el pont. Aquest descobrir la tensió interior en els homes concrets d'avui- i oferir-lis la Força del nostre Sacerdoci, de la nostra - vida feta Evangeli. En altres paraules és la "inquietud Social" de què es parlava a l'enquesta. i que així vàrem quedar-havíem d'augmentar entre nosaltres.

Només volem insinuar-ne alguns elements per no drir la reflexió personal.

Es fonamental la capacitat de veure els homes concrets, tal com són.

Fets : En podem observar molts. En exemple :

Rafél és un escolà molt belluguet. Per això rep molt sovint severes amonestacions : Si ho fas així no vals per escolà. A un altre Mossèn mes aviat li fa gràcia.

Per els dos l'escolà, aquest noi concret que es diu Rafel, no és pas un noi concret destinat destinat a ésser cristià conscient, un membre actiu de la parròquia i del barri, de la societat; de l'Església. No l'han sabut - veure tal com és. Saber veure'l és posar en ell una atenció amorosa-de tan fonamental se'ns difumina això d'estimar a tots per salvar-los-. Saber veure que si fa gestos extravagants, li vénen del cine o del desnodriment o dels rellogats o del règim del terror a casa seva. Saber veure que - si a la Missa no està atent és perquèningú li ha explicat, bé què passa allá dalt o perquè el moure's li sembla mes gloriós que léstar quiet o perquè porta una vida sobreexcitada.

Posar atenció amorosa en els joves, saber veure com s'agrupen en el barri o en el poble, com treballen, com viuen a casa seva, com es preparen al matrimoni, com es diverteixen. Saber veure perquè els que vénen a Missa vénen i perquè no vénen els altres. Saber veure les seves ganes jovenívoles de manifestar-se, de progressar i veure si aquestes ganes quedan satisfetes humanament amb do als altres (família, poble, pàtria, món, Déú) o si es reclouen en l'egoisme.

I això mateix amb els homes grans, amb cada família: però molt concretament un per un, humanament. Es reconèixer pràcticament, a carn viva, la complexitat del home que tan bé sabem en abstracte. De l'home cridat a ésser verament cristià, amb unes exigències humanes, amb unes realitats aconseguides i altres ni potser esperades.

Saber veure els homes que tenim més aprop, començant per la família. Però, sobre tot avui en dia, saber veure també els fets socials i polítics, nacionals i internacionals: en tots ells hi entren activament els homes concrets, tots hi juguen quelcom, o en surten més homes o menys, més endavant en el camí de l'Evangeli o més endarrera.

Anem a salvar homes concrets, a sembrar la lliberació de l'Evangeli en la terra d'unes vides concretes. - Per això ens fa falta conèixer aquestes vides fins al més - íntim i més personal perquè allà ha de prendre i créixer la flama del cristianisme. El bon pastor coneix les seves ovelles.

Però aquesta nostra visió social ha d'ésser visió de l'Església, visió del Crist. Ens és necessari un - esforç constant de rectificació perquè no n'hi ha prou amb trametre la doctrina de l'Església, cal que ens la fem nostra : testimoni vital.

Fets: També n'hi han molts. Exemple: Em destinen a un poble petit de pagès. Reacció: Ara podré estudiar, com que no hi ha feina!

Ha sortit a la superfície un prejudici desorientat i desorientador de la nostra tasca d'Església. Aquest -

és prejudici dels que som de ciutat sobre el pagesos. En portem mols a sobre: prejudicis del nostre ambient social, de la nostra família, de la nostra situació geogràfica i cultural i, en cert aspecte, fins dels nostre ambient "eclesiàstic".

Ambient social: classificacions superficials dels homes concrets d'altres ambients, d'altres classes. Prejudicis de paternalisme i complexes de superioritat tan difícils d'arrancar tot i una gran bona voluntat (p.e. aquest igualar a vegades coixos, asil-lats, infants, obrers) Prejudicis sobre la mundanitat i buidor dels rics.

Situació cultural : aquest fred de peus que encara ens agafa quan sentim parlar de jueus, de musulmans. La desastrosa rancúnia entre nacions : p.e. FrançapEspanya; la rancúnia entre els homes d'aquestes nacions, que encara queda una mica.

Ambient "eclesiàstic" : Aquests prejudicis tan irracionals i acristians sobre la massa (nosaltres la fem "massa") que no ve a Missa.

Tot això és boira que no ens deixa arribar fins a les exigències més autèntiques dels homes concrets d'avui són obstacles en mig del pont entre la nostra vida-testimoni d'Església-i la seva. Per això cal aquesta purificació constant, dinàmica del nostre veure. Veure cada dia menys des del nostre egoisme i més des del punt de vista de l'Església que vol salvar.

Hi han molts més elements que col.laboren a fer més resplendent el nostre testimoni. Però ens hem allargat massa. Pensem-hi. Només notem: sinceritat, simplicitat en la nostra conversa emb els homes; en el camp de l'acció tenir sempre present el motiu evangelitzador; anar a fer Església, a estendre la Comunitat cristiana, no a inaugurar economies individuals de salvació...

II VIURE L'EVANGELI QUE LLIBERA

El testimoni és vida. I si hem de donar testimoni de l'Evangeli que llibera als homes i els fa superar

...u egoisme vers el do total de la pròpia persona ha ...sser per haver ja experimentat en nosaltres aquesta ...teració.

El do cristià de la pròpia persona no separa el donar-se a Déu del donar-se als germans. El nostre esforç, doncs, per superar la tensió interior egoista s'ha d'educar entre nosaltres, en la nostra petita societat Seminari. I aquest és el punt sobre el que volem insinuar la reflexió. Aquí seran brevíssimes les insinuacions perquè ja ha sigut tractat el tema en aquests quaderns i no fa pas gaire.

- Element fonamental: Acceptar l'existència concreta de l'altre. No fer-lo un abstracte simplificant-lo, assimilant-lo a mi. Esforç de comprensió de la seva història, dels seus motius, de la seva complexitat pròpia de tot home concret, reconeixença de la seva personalitat, de la presència de Crist en ell.

Sense això és impossible el do de la pròpia persona, no hi ha a qui donar si suprimim l'ésser particular de cadascú, si el rebutgem perquè no és a la nostra mida o si el fem part del nostre "jo". La superació és difícil, pel nostre costum de tractar amb abstractes.

- Prendre responsabilitat personal, cadascú, en les obres de col.laboració. Això ja és progressar en el do de la pròpia persona, és posar en comú això tan estimat de la responsabilitat. I col.laborar ho fem tots, al menys,per la convivència. Responsables uns dels altres, gratuïtament.

El cantó negatiu és el desvincular-nos uns dels altres que ve a parar o bé en evasió silenciosa o en evasió parladora de murmuració. També és difícil la superació perquè tenim el costum d'esgotar el nostre sentit de responsabilitat en les coses individuals, sobre tot en l'estudi.

- Posar en comú els nostres béns: funció social de la propietat.I no regir-nos entre nosaltres per una mena de llei d'oferta i demanda: a qui em pot tornar més, dono més i si no, no. Seguir els camins naturals de

l'amistat, que també és desinteressada, però no tancar mai sinó avançar també pels camins del do cristià a tots.

- I molts d'altres elements, que, si hi pensem, ens aniran fent veure que els nostres "problemes socials" -els d'aquí al Seminari- responen a les mateixes tensions que provoquen els de la societat actual. I només esforçant-nos per superar-les entre nosaltres farem que la nostra vida sigui un testimoni de la Gràcia, de l'Evangeli que, si és acceptat, llibera els homes del seu egoisme.

Manuel Mas Franch

II Teologia

ACTITUD DAVANT DEL PROBLEMA SOCIAL

L'enquesta ha mostrat també que davant del problema social tenim un enfoc que sembla ben orientat:

avançat, moderat i insatisfet són els termes amb què en general tothom està d'acord en qualificar aquesta actitud, segons la resposta de l'enquesta.

si insatisfet dóna el matis psicològic -es clar que la situació actual no és justa- avançat i moderat matisen l'aspecte doctrinal i el pràctic. Per això es pot dir, com afirma la majoria, que l'Església está amb els obrers quan reclamen un ordre i una distribució mes justa.

En canvi és paradoxal que afirmant per una banda que s'ha d'iniciar al seglar a una acció temporal per un ordre més just, per altra un fort grup digui que la je-

rarquia i els sacerdots són els que han de donar la interpre pretació concreta dels principis socials cristians; o bé que el capellà ha d'emprendre una acció temporal.

Caldrà preguntar-se: fallem en concretar el sentit precís d'"avançat"? Avançat no pot pas voler dir anar al davant de l'acció temporal. Fóra desconèixer la funció del sacerdot i la del seglar (la "consecratio mundi" que diu el Papa).

Però sí que els principis i l'esperit sobrenatural dels que som constituïts missatgers, han de ser els que il.luminin la progressiva acció constructora de la història de l'home.

Al mateix temps moderat en els criteris d'aplicació no vol dir feble sinó enemic de tot doctrinalisme poc assaonat per un coneixement real de l'home i els seus problemes.

Està clar que el sacerdot pot tenir en els afers temporals una intervenció supletòria o d'emergència, sempre legítima ja que la salvació dels homes, que marca els límits d'aquesta acció, pot exigir-ho sovint.

SACERDOCI I FORMES DE VIDA

L'enfoc de la nostra actitud és bo. Però no és lliure d'influències estranyes que puguin fer perdre objectivitat i realisme als nostres criteris.

En efecte tothom també està d'acord en què la situació de vida del capellà, ambient, benestar, etc. influeixen molt en els seus criteris socials. Potser això hauria de constituir un constant crit d'alarma en la vida sacerdotal.

En efecte, tots sabem que el poble - el seu instint ho ha endevinat - exigeix de nosaltres una vida pobra. Pobresa alliberadora que haurem de defensar sempre - etern combat del Crist amb el món - contra totes las in-

citacions, ofertes i seduccions de la triple concupiscència. Tots tenim consciència de què, en certa manera, les classes econòmicament fortes tracten de "comprar" el sacerdot. Ho facin de bona o de mala fe, desgraciadament el resultat - per nosaltres - seria el mateix: la pèrdua de la llibertat evangèlica.

Es sorprenent, en canvi, que la diafanitat i unanimitat de l'enquesta en aquest punt s'enterboleix en avançar una passa més i concretar la situació de vida: "Els sacerdots s'han de integrar en una classe social?".

Potser es degut a que alguns pensen en una "classe sacerdotal" lliure dels trets - i dels defectes que defineixen les altres classes. I sobre tot que s'exclogui una possible classe que es pogués caracteritzar pel seu comodisme, agror, enveja i mesquinesa intel.lectual.

Altres creuen que el sacerdot s'ha d'integrar en una de les classes socials ja existents. Però si aquesta integració -que creiem equivocada- a quansevol classe és filla d'una bona intenció d'acostament, de compenetració, d'encarnació en una paraula, no veiem com es pugui lligar amb la llibertat evangèlica de que parlàvem; a tots és present la dolorosa experiència d'uns "capellans-obrers" i dels "capellans-burgesos".

I essent això clar constitueix un altre toc d'atenció el fet de què el poble considera el capellà integrat a una classe social, segons la majoria de respostes: a la classe mitja i mitja superior.

Per altra banda contrasta amb l'opinió del poble un fort porcentatge de nosaltres mateixos (un 30%) que creu que, de fet, el capellà no està integrat a cap classe social.

Aquesta diferència d'opinió ¿es deguda al fàcil anticlericalisme popular sense fonament objectiu o és que nosaltres, ens comencem - o continuem - a enganyar?

DEDICACIO APOSTOLICA

Sobre el quadre de preferències d'ambient a escollir: "a quins dels ambients preferiries exercir el teu apostolat?" les xifres són, a primera vista, normals i raonables. Hi ha alguns "del tot indiferents", que tant pot reflexar virtut com indecisió. (3)

No queda prou clar, però, si aquestes preferències responen a una bona voluntat poc fonamentada o a una convicció ferma, fruita madura d'una reflexió sobre tota la realitat, subjectiva i objectiva.

Es paradoxal que sigui molt menor el nombre dels que escolleixen l'ambient obrer que els que estan convençuts sincerament com es preguntava en altre lloc amb paraules de Pius XI" que s'ha de reservar la millor i major part de les forces... i activitats... a guanyar les masses treballadores..."

Potser tot fóra més clar i més ferm si ho fos la visió -la mateixa de la "Divina Redemptoris"- de la urgència i vital necessitat per a l'Esglesia de la conquesta de les masses populars.

¿no fa pensar que 36 de nosaltres en dubtessin?

Sí, malgrat algunes falles, anem ben orientats socialment. Però potser massa en esbos encara. Com confessem la majoria al dir que els nostres coneixements sobre matèria social són insuficients, ens falta molt camp per córrer: Entrar dins dels problemes socials, esbandir prejudicis, conèixer les realitats socials, aprendre a pensar com l'Església d'aquests problemes, col.laborar també en la mateixa construcció del pensament de l'Església, una intel.ligència de les realitats socials no especulativa o doctrinària sinó pastoral, això és: preocupació per les qüestions socials. Tots estem d'acord que s'ha de augmentar en nosaltres aquesta preocupació social.

Sebastià Heredia - Juan Ramon

III TEOLOGIA.

SINDICALISME I ESGLESIA

Orígens de Sindicalisme

El segle XIX obrí a la Humanitat una era de profundes, ressonancies socials. Un nou progrés tècnic -la màquina- va tenir la virtualitat de canviar la fesomia de la societat, llençant-la per molts diversos i tempestuosos indrets.

L'època de la revolució industrial va topar amb els dogmes del lliberalisme polític i econòmic, els quals paradoxalment negaven el reconeixement del dret l'associació i de qualsevol organisme mitjancer entre l'individu i l'Estat.

Els industrials poderosos emparats amb el règim jurídic advers a la constitució orgànica de la societat, i amb els principis lliberals de la lliura concurrència i la llei de l'oferta i la demanda acapararen el mercat de la producció i ofegaren els petits tallers familiars que per sobreviure a la fatal competència van passar al servei de les grans indústries.

La classe mitja, base de l'equilibri social, fins aleshores influent i poderosa va ésser sentenciada a nort. Les diferències de classe s'aguditzaren progressivament. L'obrer proletaritzat era tractat com un objecte, fixant l'amo les condicions del treball d'acord amb els brutals principis del lliberalisme. El món gemegava sota els abusos de la dictadura capitalista.

La reacció de l'obrer contra la injusta opressió no es va fer esperar. Le míseres condicions de vida i la necessitat d'unes millores laborals estimularen el natural instint d'associació.

Aquestes primeres manifestacions d'associació obrera varen ésser, doncs, producte espontani de les circumstàncies i malgrat que clandestines i esporàdiques,poc

a poc adquiriren consistència, imposant la seva acció als empresaris que, impotents, havien de capitular. Malauradament varen néixer, en general, sota el signe de la revolució i de l'odi.

L'actuació, al principi, era de grups locals, i en la pròpia empresa. Aquesta falta d'organització desembocà en les vagues i les agitacions violentes de fi - nals de segle. Ràpidament però varen sentir la necessitat de federar-se en el pla nacional i àdhuc internacional. Durant la 1ª guerra mundial de l'any 1914 començaven a entorpir amb eficàcia la marxa de l'economia lliberal.

El llibertinatge capitalista havia rebut una forta sotragada.

"Històricament, doncs, el sindicalisme obrer ha sorgit amb la finalitat de defensar els interessos professionals de la classe", assumint, "en principi, el paper d'element equilibrant en el forcejament entre la prepotència del capital i l'abandó de l'obrer aïllat"(1)

Els patrons, de mentalitat més egoista i confiats amb el factor capital i les lleis que els afavo - rien, respongueren, sense resultat a la llarga, als impactes dels obrers associats procurant solucionar els problemes de la seva empresa. Però aviat aprengueren la lliçó unint-se per grups professionals. D'ara en endavant el sindicat obrer haurà de lluitar amb el sindicat patronal.

L'Església no va tardar a definir-se proclamant amb valentia i claretat la legitimitat i oportuni - tat de l'associació sindical. Les paraules de Lleó XIII van deixar corglaçats a molts esperits de la burguesia capitalista. Eren realment paraules revolucionàries en aquells moments històrics. "El Papa és un demagog" van dir bastants, moguts pels prejudicis i pels interessos creats.

"Així com l'instint natural mou a l'home a juntar-se amb els altres per formar la societat civil, així també l'inclina a formar altres societats particulars". Aquestes societats privades no poden ésser prohibides per

l'Estat, "perquè l'home té dret natural a formar-les". Per tant, diu Lleó XIII, "veiem amb gran plaer com arreu es formen aquestes associacions ja d'obrers solament, ja d'obrers i patrons; i és de desitjar que creixin tant en el nombre com en l'activitat (2).

L'ordre professional, complement del sindicat.

La Humanitat després de la guerra del 1914 tenia encara pendent la qüestió social. Urgia una reforma de les institucions. "La societat - escrivia Pius XI - està submergida en un estat de violència, caminant inestable i vacil.lant", perquè es basa en unes classes inclinades a l'odi i a la lluita, perquè no existeix un criteri humà en la remuneració del treball i estan en circulació les lleis econòmico-lliberals.

Els sindicats nascuts, com hem vist, amb la funció primordial de representar i defensar la pròpia classe van agreujar més encara el problema, fent de la lluita de classes quasi el seu fi principal. Eren uns instruments ineptes, ells sols, per restablir l'equilibri social. El règim de "guerra freda" (i a vegades "calenta") entre el sindicat patronal i el sindicat obrer no podia constituir el sistema ideal. Feia falta un remei.

Seria injust, però, negar als sindicats les millores que van aconseguir enfortint la situació del treballador en relació amb el patró, escurçant la superioritat econòmica d'aquest, desenrotllant en els dirigents sindicals el sentit de responsabilitat col.lectiva... (3). Tenen, si més no, el gran mèrit d'haver posat els fonaments de la nova organització social.

El remei està clarament indicat en la "Quadragessimo Anno": "Aquesta deu ésser abans que tot l'orientació, aquest l'esforç de l'Estat i de tots els bons ciutadans, que, cessant la lluita de classes, sorgeixi i augmenti la intel.ligència de les professions... La perfecta curació (de la qüestio social) no s'obtindrà sinó quan, apartada aquesta lluita, es formin membres del cos social ben organitzat, és a dir, ordres o professions en les que s'uneixin tots els homes no

segons l'ofici que tenen en el mercat del treball sinó segons la diversa funció social que cadascú exerceix" (4).

No es tracta de suprimir les classes sinó de suavitzar el seu antagonisme per mitjà de les professions com a base de la vida social.

L'ordre és, segons St. Tomàs, la unitat resultant de la convenient disposició de moltes coses, així doncs l'autèntic ordre social exigirà la unió de tots els membres amb un vincle ferm; aquest vincle serà les professions, puix responen tant a les exigències naturals com a les actuals de la societat. El règim professional polaritza als obrers i patrons en la producció de béns i en la prestació de serveis que són fruit de l'activitat comú; "res més natural que els que realitzen una tasca comú cultural s'uneixin per formar una unitat social" (5)

La classe nivella, separa, tendeix per la seva naturalesa a la lluita; l'organització professional coordina, uneix. La professió és integradora; la classe, disgregadora.

Pius XII en diverses ocasions ha parlat de les professions aplicant a una situació parcialment nova la doctrina del seu antecessor. Deia l'any 1945 als treballadors italians (ACLI): "Ha arribat el temps d'abandonar les frases buides i de pensar amb la Q.A. en una nova ordenació de les forces productives del poble: és a dir, que per damunt de la distinció entre els donadors i prestadors de treball, sàpiguen els homes veure i reconeixer aquella més alta unitat, que uneix entre sí a tots els que col.laboren en la producció"(6)

Els anys de l'última postguerra han canviat el plantejament de les lluites socials en tota l'Europa. La virtualitat de la ideologia marxista va minant a mida que es defineix la nova estructura social i política. Els sindicats alemanys en són una mostra. La "pugna classium" ha cedit el lloc a la "disceptatio classium". Max Wonner, president dels sindicats de Baviera deia (4-XI-1957) que els treballadors deuen adaptar-se al temps nou que vivim, i abandonar l'antiquat mitjà de la vaga... Les millores socials s'han d'obtenir

a Bonn a on en els mitjans polítics i parlamentaris lluiten ja les agrupacions industrials en defensa dels seus insteressos.(7).

Observen atinadament els sociòlegs actuals que l'organització de la professió serà necessària per sortir de l'ànarquia i desequilibri social, però s'haurà d'evitar el perill de convertir-la en tirànica, és a dir, que l'home quedi al servei de la pròpia professió. (8).

Sindicat de classe o sindicat vertical?

El nou ordre social basat en el règim d'organització professional significarà la condemna del tradicional sindicat de classe?

Un examen superficial de la Q.A. sembla inclinar-se per l'exclusió mútua. Mes en realitat és tot el contrari. Pius XI no solament no condemna el sindicat pur, sinó que el reconeix implícitament; més encara, la professió vindrà a donar una nova vida i eficàcia al sindicat. Les dues institucions doncs es necessiten i completen mútuament.

El criteri doctrinal cristià encara que en el terreny dels principis sigui aquesta una qüestió indiferent, desitja la duplicitat d'organisme per els aventatges socials que es segueixen i perquè salvaguarda més plenament el dret d'associació.

En un organisme mixte o sindicat vertical és a la pràctica impossible que la classe obrera estigui en igualtat de condicions per a la defensa dels seus drets; per altra banda s'hi oposa la desconfiança i aversió dels obrers vers els capitalistes, i la falta d'un autèntic esperit de caritat i àdhuc de justícia en molts dels patrons. (9). En aquestes circumstàncies és impossible pensar en un dialeg constructiu i en el restabliment de l'ordre social.

El Congrés Nacional Obrer Espanyol de 1919 afirmava que "el mitjà més eficaç per defensar els legitims interessos de la classe treballadora és el sindicat pur, és a dir, el sindicat constituït per obrers del mateix ofici".

Una sana oposició és sempre convenient per la

justa i eficaç solució dels problemes. Es una font de riquesa i de vida, de tal manera que el P. Muller resumia la seva doctrina social en dos slogans: "l'ordre professional serà amb base sindical o no serà", i "el sindicat lliure dintre de la professió organitzada".

Cal no oblidar les assenyades observacions del P. Gundlach: "Mentres continuï el dinamisme expansiu de l'economia capitalista i perduri el preeminent i quasi exclusiu influxe del mercat en la condició sociològica i econòmica del treball dependent, farà falta reservar un lloc al sindicat obrer entès segons la seva pròpia i verdadera naturalesa"(10).

Unicitat i llibertat sindicals.

El feixisme italià va presentar l'any 1925 un nou problema a la consciència cristiana. Predicant la llibertat d'associació constituí un sindicat al qual tot hom havia de cotitzar i que s'atribuia amb exclusivitat el dret de representació i d'estipulació de convenis col.lectius. Pràcticament doncs el sindicat era únic. Què opinava l'Església d'aquest nou règim sindical?

Pius XI va contentar-se en la Q.A. indicant els aventages i els inconvenients que comportava, sense definir-se explícitament. Es una questió en la que són possibles diverses solucions imperades pel factor temperamental o bé per circumstàncies polítiico-socials d'emergència.

Tinguem present que la doctrina social de l'Església no és un tractat de política social ni pretén resoldre totes les qüestions. Es una moral social. Té en gran respecte l'autonomia i sobirania de l'esfera temporal. La seva missió és recordar els principis morals encarnant-los a les variables èpoques sociològiques, i deixant la seva interpretació concreta sota la responsabilitat dels seglars.

Però la majoria de sociòlegs cristians consideren que la pluralitat de sindicats sembla derivar-se lò

gicament del dret d'associació inherent a la personalitat humana. No obstant consideren que determinades circumstàncies i condicions poden legitimar un règim de sindicació única, imposat per l'Estat, mentre perduri el "status quo" anormal i sempre que es procuri superar-lo.

L'actitud actual de l'Església és de gran desconfiança, sobretot si aquest sindicalisme únic i obligatori està en mans de l'Estat.

Aquesta actitud ve motivada per dues causes: En primer lloc un sindicalisme d'aquesta mena descarta la formació d'un sindicalisme cristià que concreti i posi a la pràctica la doctrina social de l'Església.

Per altra banda el sindicalisme únic és, fatalment dictatorial i adquireix el pensament ideològic del partit governamental. Destrueix el veritable concepte de sindicat ("representar i defensar els interessos dels treballadors en els contractes de treball" (11) per convertir-se en un transmissor de les consignes oficials a la classe obrera. (12).

La intervenció de l'Estat.

L'actitud de l'Estat davant del sindicalisme ha evolucionat radicalment. La primera resposta va ésser d'oposició sistemàtica; aviat, pero, la força indemtable de l'instint d'associació doblega la voluntat del Poder civil el qual va rubricar el seu reconeixement legal. - Després a mida que el sindicalisme anava desarrollantse, va descobrir la importància i gravetat que tenien els problemes i conflictes laborals.

Des d'aquest moment multiplicarà progressivament les lleis i fins a usurpar en alguns països totes les atribucions sindicals, àdhuc la capacitat normativa. En aquest punt els sindicats, si mereixen aquest nom, passen a ésser unes "titelles" en mans de l'Estat per "divertir" als patrons i obrers. En altres llocs més democràtics conservaran els seus drets essencials, pero la tendència intervencionista és gairebé universal. L'Estat procura con

seguir el control, i els partits polítics el converteixen en l'instrument de la seva ideologia.

La doctrina de l'Esglesia basant-se en el gran principi de Pius XI: "Es injust i a l'ensems de greu perjudici i perturbació de l'ordre social atribuir a una societat major i més elevada el que poden fer i procurar comunitats menor i inferiors" (13), senyala els límits de la intervenció estatal. La seva missió és "dirigir, vigilar, estimular, contenir segons ho permetin les circumstàncies o ho exigeix la necessitat". Té doncs uns funció subsidiària i restringida al necessari: posar remei als abusos i evitar els perills. Tot el que superi aquests límits és injust.

L'Estat deurà per tant respectar l'autonomia dels sindicats en la seva formació, organització i activitat; deurà ajudar-los i pretegir-los, sense cercar la seva destrucció ni absorció.

Com a responsable de l'ordre social, procurarà que el sindicat armonitzi les seves activitats amb les exigències del bé comú i que sigui un element d'integració i concordia social.

L'ensenyament de l'Església és, com hem vist, rectilini. Fonamentat en uns principis perennes s'adapta amb facilitat a les variables situacions sociològiques, mantenint íntegre el contingut essencial dels sindicats contra totes les desviacions que constantment sorgeixen.

Solament la fidelitat a aquests principis ofereix al Sindicalisme un camí segur en la superació de la lluita de classes i en la restauració de l'organisme social.

Joaquim Brustenga
IV TEOLOGIA

CITES I BIBLIOGRAFIA

(1) Cfr. "Comunidad y persona". Campanya del curs 1957-58. J.A.C. Barcelona, p. 87.

(2) "Rerum Novarum" Col. Encicl. A.C.E. p. 372.

(3) P.Brugarola "La evolución del sindicalismo..." Razón y Fe, 1952 (146) pp.87-88

(4) Col.Encicl. A.C.E., p. 408.

(5) Eberhard Welty, "Catecismo social" tomo II, Herder 1957, p.135.

(6) Col. Encicl. A.C.E., p.486.

(7) Cfr. Rafael Calvo Serer, "De la lucha de clases a la cooperación profesional". Articles de la "Vanguardia Española" del día 29-XII-1957.

(8) Cfr.Comissió de sociòlegs cristians de França. "Plan commun 46".

(9) Dr. Llovera, "Tratado de Sociología Cristiana" Barcelona 1953, p.220.

(10) "Doctrina pontificia sobre sindicación obrera". Mundo Social, març 1955, p.67.

(11) Pius XII. Discurs a les A.C.L.I. del 11-III-1945. Col.Encícl. A.C.E., p. 484.

(12) Cfr. Jean Villain, "La enseñanza social de la Iglesia". Madrid 1957.p.310.

(13) Col. Enclícl. A.C.E. p. 407.

- - - -

TRES CLICHES DE PARROQUIAS

PARROQUIA DEL ST ESPERIT DE TERRASSA . -

La freda estadística ens diu:

- La parroquia del St. Esperit de Terrassa posseix 23.000 ànimes.
- El compliment dominical es de 45%. Y el pas qual 50%.
- Cada diumenge es distribueixen d'unes 2.500 a 3.000 comunions cada dia d'unes 600 a 700. Es a dir el 15% és de Comunió freqüent.
- En temps normal hi ha 800 visites al Santís sim. (Ja és tradicional que el joves i noies, després de passejar-se pel típic carrer de Sant Pere acabin les seves llargues converses anant a veure a l'"Amo".

Aquestes dades juntament amb l'esplendor de la Litúrgia, la germanor que existeix entre els sacerdots; el complicat laberint d'antiquíssimesassociacions mostren una abundosa vitalitat.

Vitalitat engendrada en la constant i silen - ciosa obra segellada únicament pel segell de Crist d'uns capellans humils i sense pretensions.

Moltes vides sacerdotals en aquesta parròquia han estat sepultades. S'ha enterrat el desig "de pujar en la carrera sacerdotal. Pero això s'entén l'existència d'assoacions creades per uns homes nets de no buscar-se a ells mateixos que són encara els riells per on endega la vida parroquial.

Cada parròquia té la seva nota dominant, la nota dominant del Sant Esperit són las associacions. Pero aquestes associacions no són fòssils, sinó tot el contrari: vida car en elles hi ha evolució, flexibilitat, adaptació...

Les associacions parroquials són essencial - ment col.laboradores del rector i per això compleixen un paper molt important en la Parròquia. Però en la del Sant Esperit de Terrasa adquireix una especial importància doncs: a l'existència d'un ramell de famílies profunda-- ment religioses, deuen el seu orígen les associacions,prin cipalment: Terecianes, Filles de María, Joves d'A.C.

La beneficència està emmarcada en l'associació de les Conferències de S. Vicenç de Paul.

El desig d'oració troba la seva manifestació en les associacions dels Adoradors Nocturns i de la Miner va. El desig de participar més plenament en els sagrats misteris el troba en la Schola Cantorum. L'anhel conque- ridor en la lliga de Perseverància.

La Parròquia sempre està oberta a acceptar tot moviment apostòlic per més nou que sigui mentre convenient- ment aprovat segueixi les directrius del senyor Prior. Així adquireixen gran importància: la J.O.C., la H.O.A.C. per la influència que tenen o podrien tenir envers els am bients treballadors de la ciutat, "Opus Dei". Els "cursi - llistes" que són uns 150 en nombre. Les conferències pre - matrimonials que destaquen per la seva eficàcia i pel seu treball constant i silenciós (elsqui s'han de casar assis- teix per separat el joves i les noies, a uns cursets do - nats per un grup de senyors, pares de família, especialitzats en aquest tema. L'última conversa la dirigeix el senyor Prior. Tothom inclús metges, advocats passen pels cursets, sense els quals no es fa l'expedient.

Aquesta multitud i diversitat de associacions, sens dubte ocasionen problemes. Però son eficaçment solucio nats, mitjançant l'encapçalament de la A.C. sobre tot les agrupacions passant aquestes a ésser parts integrants espe cialitzades de l'A.C.

La comunitat sacerdotal, constituïda de Priot, Vicari i beneficiats és el rpincipal vincle d'unió entre les associacións. Car sota la inspecció del senyor Prior cada beneficiat dirigeix alguna associació: un es cuida de

les Teresianes, un altre del catecisme, el vicari dels aspirants i escoltes...

Aquesta col.laboració que el senyor Prior rep dels beneficiats en la feina que "per se" li pertany fa possible estendre i intensificar més el radi d'acció de la parròquia.

També en la Parròquia l'especialització produeix grans fruits. Per això el beneficiat que durant tota la seva vida aboca totes les seves potències envers una concreta missió fa un gran bé a les ànimes i a la parròquia. Car a més d'ésser un especialista en la missió encomanada pel Senyor Rector, la seva tasca és constant i permanent i intacta de l'enganxós desig de "pujar".

En la parròquia del Sant Esperit no hi ha altre enigme que l'haver passat uns Priors com el Dr. Roig, Font, Sanahuja, Castelltort... i una beneficiats com Mn. Ubach, Mn. Rodamilans, com Mn. Jesús... que cumplien bé el seu ofici de capellans; uns com bons rectors i els altres com bons consiliaris.

Martí Bonet — I Teología
Soler Palá — II Filosofía

PARROQUIA DE S. ISIDRO

Si una persona que viviera, hace sólo diez años en el límite Barcelona-Hospitalet, hubiese querido ir a misa un domingo, habría tenido que andar cerca de media noche para encontrarse con la Parroquia más próxima. No nos extrañe, pues, que esta zona situada entre Sans y Sta. Eulalia estuviese entonces casi completamente paganizada.

Se crearon, en busca de remedio, en 1948 las pa

rroquias de S. Medín y S. Isidro, encargándose de ellas Mn. Amadeo y Mn. Bonet respectivamente.

. . . . . .

Querer escribir sobre la Parroquia de S. Isidro es hablar de la obra de Mn. Bonet, de aquí que indistintamente hablemos de la Obra, y de su autor sin preocuparnos demasiado.

La idea que fundamenta todo apostolado en S. Isidro es: "Cualquiera y en cualquier momento debe encontrar en la Parroquia lo que en este momento preciso necesite"; o lo que es parecido: "La Parroquia debe tener siempre abiertos los brazos a cualquiera que se le acerque, no para agarrarlo, sino para abrazarlo. Apostolado abierto en todos los sentidos.

Todas sus realizaciones surgen necesariamente de este principio único llevado a la práctica. Qué la juventud quiere distracciones: démoselas en un Centro Parroquial bien organizado. Que le gusta el baile; dirijamos su afición formando un "Esbart dansaire" y una "cobla sardanística". Que jugar: equipos y campos de futbol, basquet a su disposición. Qué ir a cursillos; oportunidad también económica- de hacerlo. Qué campamentos, J.O.C. Aspirantado...

Los, hoy, jóvenes de ambos sexos, futuros padres de familia van a la Parroquia, en un principio, a buscar quizá solo diversión, sin que nadie les exija nada, excepto el interés, y así se meten es la espiral de la vida parroquial que conduce, mientras se va cerrando a un punto central, la perfección individual y la social dentro de la Parroquia.

No hay escuelas, no se sabe qué hacer con los

niños pequeños, hay muchos adultos analfabetos. Hagamos escuelas y guarderías y clases para retrasados. Y tenemos a punto de poner la última piedra del "Casal dels Angels".

No hay cine, no hay teatro, hagamos cine, teatro.

Siempre el mismo principio de dar lo que se necesite, que es dar amor al fin.

¿Y los hombres, los mayores? Los hombres a causa de la tradición, del pasado no colaboran todavía directamente. Pero poco a poco comienzan a enviar a sus hijos a las escuelas y al centro Parroquial. En tanto pierden el recelo. Y se hace ambiente, ambiente que fructifica.

Primero fué la extrañeza ante el Rector, luego sus hijos, que hablaban de la Parroquia. El saludo atento y la asistencia a Misa no tarda en presentarse. (Hay misas en las que el número de hombres excede al de mujeres).

A pesar de todo los hombres hoy no colaboran todavía pero sus hijos comienzan a pasar de los 25 años.

La barriada aunque obrera, más bien compuesta de obreros especializados, no necesita de la caridad en el sentido vulgar de la palabra y sólo, por lo general, familia emigradas (de origen completamente heterogéneo, desde gerundenses, hasta malagueños) recurren en ocasiones a ella. Y para ellos se intenta tener también todo lo necesario.

Gracias a toda esta obra, (ambiente y funciones), lo que antes era un campo de patatas, hoy en gran parte zona fabril que va aumentado contínuamente en número de habitantes, no se encuentra ya completamente paganizada según parece.

De un 7% que iba a misa se ha llegado a un 30%. Y de un prácticamente -debido a las distancias- 0%

que recibía los últimos sacramentos se ha llegado a un 75%.

. . . .

Todo lo dicho hasta aquí podría parecer obra de birbi-loque por la forma en que está escrito y en realidad es el fruto de una idea motor llevada a la práctica y que empieza por lo estrictamente material (centro para diversiones) y conduce hasta el mismo culto (engrandecimiento de éste que cada día se verifica mayormente en S. Isidro).

Es la obra de un Rector que ha comprendido una idea y se la ha metido en la cabeza, en el corazón, en las manos y... en las rodillas.

Alfonso Fornariz - Luis Llauradó

II - Filosofía

PARROQUIA DE SANT MEDI

A la parròquia de Sant Medí ha quedat unit ja per sempre el nom del seu primer rector, Mn. Amadeu Oller, mort el 15 de Novembre últim, als nou anys de la seva presa de possessió al mig del carrer.

Al mig del carrer, sí, perquè el rector que ara se n'anà del nostre costat "en olor de multitud" com digué algú, quan prengué possessió de la parròquia no comptava amb temple ni amb cap local adequat. I amb prou feines amb algunes dotzenes de persones que hi assistiren; algunes d'elles estranyades i divertides de què els arribés un capellà al barri.

La Bordeta: heus ací el barri.

Es un barri obrer i antic, té vàries fàbriques grans, forces comerços petits i un tramvia (el 52).

El seus habitants a la ratlla dels 8000, són en un 60% nascuts a Barcelona, i molts d'ells fills del mateix barri.

La zona suburbial - barraques i semibarraques- és escassa: uns 500 habitants.

La Bordeta, nou anys enrera, era un barri de típica postura anticlerical.

Actualment "La Bordeta" i "Sant Medi" són sinònims. Es a dir que la parròquia impregna tot l'ambient del barri i s'identifica amb ell.

Quina ha estat la pastoral? No sé; potser cap, si per "pastoral" s'entén quelcom preconcebut.

No, a Sant Medi no hi hagut cap esquema "a priori": s'ha anat fent, creant segons les necessitats i possibilitats del moment.

Potser això ja es una primera nota de la pastoral "en marxa".

Aquest primer caràcter es veu reflectit amb fets:

- no s'ha emprès cap obra abans de comptar amb la persona adequada per dirigir-la.

- sempre s'ha buscar primer a l'home i després l'estructura on enquadrar-lo.

- la construcció de locals no ha precedit mai a la necessitat d'ells.

Tot això importa un cert realisme. Realisme que ha fet també atendre a les necessitats humanes del barri (Escoles, Taller d'Aprenentatge, vivendes,...) i que en

qüestió de mitjans apostòlics ha fet que no se'n despreciés cap abans de probar-lo,doncs, degut al caràcter del barri, la parròquia ha hagut d'ésser essencialment missionera.

Un segon aspecte de la pastoral és el de l'encarnació de la parròquia en el barri. La parròquia no destrueix la vida del barri, sinó que la enalteix i cristianitza.

Així en la parróquia s'han desenrotllat organitzacions de caràcter popular que han empalmat amb la vida del barri: "Colla" de Sant Medí, Patronat de la Vellesa, Comissió de Festes...

Tot això, i degut a la homogeneïtat social del barri, ha fet que la parròquia arribés a les persones, precisament a través del barri, a través de l'ambient.

I un últim caràcter a assenyalar es el de comunitat.

El sentit comuniatri ho impregna tot: la direcció, (constituïda per una comunitat de capellans i seglars) la vida litúrgica (pregària col.lectiva i veu alta), el catecisme (veritable comunitat religiosa infantil),les obres, les diversions...

En aquest, potser, l'aspecte més característic: el de comunitat.

I per què no, si hem d'ésser u: "UT SINT UNUM"?...

Josep Farrás.

II Filosofia

HISTORIA DIOCESANA

LA PARAULA CRISTIANA

Aquesta important revista catalana, té per l'estudiós una gran riquesa de facetes. Pensant precisament en nosaltres hem resumit aquesta pluralitat en dues postures generals.

En primer lloc, LA PARAULA CRISTIANA ens apareix com una revista. Com una resposta a la pregunta: com es fa una revista? Ella, el paper escrit, respon amb un fet, amb un tipus. El desglosament d'aquest fet així concebut, serà un treball d'erudició, en el qual, nosaltres únicament ens hem guiat pel que trobàrem escrit i el que se'ns ha dit.

Una segona posició consisteix en veure LA PARAULA CRISTIANA com a fruit d'una època, com el reflexe permanent d'un far ja superat però encara il.luminant. Es tracta d'abstractitzar l'aspecte revista i donar pas al monument històric-parlador. Prenent la revista en les mans, fullejant fins el mínims detalls, sentim un respir determinat; poc a poc, no sabem pas com, tenim una problemàtica panoràmica, i com a fons, si som valents, arribem a un home en la seva idiosincracia netament històrica. Del paper ha brollat el pensament.

El nostre treball no vol ésser, un estudi complert d'aquesta segona posició. Necessàriament hem de parlar de la primera. Però recordem-ho bé: serà va conèixer els escriptors, la distribució, els dies de sortida, etc. de la revista, si no sabem a quina necessitat responia, com bullia el seu entorn, quin era l'abisme entre la lletra escrita de què ha d'ésser i la lletra real del que és.

Avui, en tot el món, i nosaltres no som pas excepció, tremola l'aspiració del fer, del crear inclús, això és bo; més encara, la prudència porta -a nosaltres freqüentment també- a l'estudi de la història immediata.

Però, si ja és molt aquest interès per a conèixer el que s'ha de fer, no és el tot . No hem d'anar pas a la història, ni tampoc a LA PARAULA CRISTIANA, amb l'única intenció de treure tot allò d'aprofitable que ensumem, per tal d'agafar material per després encasar-ho. No és un problema de recepta; separar i aplicar unes idees més o menys genials. Les idees són sempre encarnades, creen i suposen un ambient, es tracta precisament d'estudiar aquest ambient, i si és immediat com en el cas nostre, veure la seva connexió amb l'ambient actual, la necessària il·lació en les idees. Vet aquí la feina principal: descobrir la permanència de certes idees, la seva presència... i a les hores sí, d'actuar-les perquè elles mateixes s'imposin.

En aixòcentrem precisament la utilitat de LA PARAULA CRISTIANA. En ella trobarem la problemàtica de l'home de l'època, la problemàtica de la generació de la qual som fills.

Avui, ens és força difícil conèixer l'ambient que bull en el nostre poble. En general es respira un ambient sinó fals molt fosc. Si fals cal no fonamentar-s'hi, si fosc cal no precipitar-s'hi, sapiguem descobrir-ho. Sota de tota aquesta confusió, millor dit en aquest ambient que se'ns imposa, que es pretén amagar, hi resten moltes idees. Però aquesta foscor actual no ha pogut fondre les idees del poble, elles segueixen el seu jaç, són com sements volàtils que travessen de vall a vall separats per un abisme. No ens situem dins l'abisme! Aquest per definició és d'una duració limitada, sense influxe.

FET HISTORIC

LA PARAULA CRISTIANA aparegué l'any 25 i sortí mensualment fins l'any 36 en què resta interceptada per la "catàstrofe". Després -no precisament per falta d'interès dels seus autors- no ha tornat ha publicar-se.

Creador i principal mantenedor de la revista fou sempre el Dr. Cardó, però com a director oficial figurava en Capdevila, fins que, en apareixent el Matí, aquest deixà el càrrec que oficialment representava.

En un principi LA PARAULA CRISTIANA fou acollida per un total de 1000 subscriptors, número que baixà en els voltants de l'any 30 a 600, degut a una forta crisi econòmica en què es va veure envoltat el país. Encara que a primer cop d'ull sembli un número força reduït, si tenim en compte els destinataris de la revista, és a dir que ana va dirigida als intel.lectuals, canviarem tot seguit d'opinió; potser dóna llum en aquest aspecte la conversa que tingué el Dr. Cardó a París amb el després síndic de la capital francesa i abans col.laborador de LA PARAULA CRISTIANA, Monsieur Bucaille. En ella, amb gran sorpresa per part del Dr. Cardó, en Bucaille va envejar un tiratge semblant per a una revista d'aquest tipus dins la França.

En la part de col.laboradors hi havien les dues menes. Els espontanis i els encarregats. Els espontanis ocupen la part principal, qualsevol article de caire català sinó pel tema al menys per l'interès que pogués oferir, era factible de publicar-se. El Dr. Cardó que rebia els articles, s'encarregava de jutjar si complien aquesta finalitat. Aquesta és l'ocasió de la major part d'estudis culturals i treballs de la PARAULA CRISTIANA.

Els encarregats responien a dues causes, uns eran col.laboradors asiduus,de l'estranger principalment, els quals es comprometien a escriure des del seu país vg. Leclerq; els altres anaven a donar la paraula cristiana sobre algun fet de trascendència en el país, eren encomanats generalment pel Dr. Cardó. Un exemple d'aquests és l'article que intenta donar les causes del triomf esquerrà del 36, les repetides edicions que es van fer donen criteri de la seva objectivitat.

Ja hem dit que els seus destinataris immediats eren els intel.lectuals catalans, amb aixo no hem volgut dir solament els científics, sinó tota persona culta interessada per temes d'ordre intel.lectual referent a Catalunya.

ESTRUCTURACIO

L'esquema -sumari de la revista és sempre el mateix: el pòrtic-editorial, uns articles de fons, i un noticiari amb criteri.

Els pòrtics, encapçalant sempre el sumari, són tots del Dr. Cardó. D'ells diu el seu autor en el pròleg a LA NIT TRANSPARENT: "contenen la meva visió personal de la major part delsproblemes que han neguitejat el món, molt particularment el nostre petit món, durant aquesta dècada agitadíssima."

Els estudis són molt diversos: i és impossible sotmetre'ls a esquema, temes filològics, jurídics, literaris, religiosos, històrics, etc. Escollim a l'atzar el de Gener del 1928:

Joan Tusquets	Originalitat del Cristianisme
M. de Montoliu	El nostre Joan Maragall
L. Bertran i Pijoan	Els llibres de 1927
F. Maspons	Els pobles i els estats (Txecoeslovàquia)
Josep M. Masip	Una dissertació d'Apel.les Mestres
Victor Bucaille	Le religió en les idees i en la vida.

i el de Maig de 1925

L'Església i el Regionalisme	M.C.
Bonifaci VIII, l'any jubilar i Catalunya	M.Capdevila
L'ensenyament religiós i els infants	Antoni Tenas
El concepte cristià i el concepte català de l'obligació legal	F. Maspons
La joventut de França	Bucaille
Ensenyaments bíblics i ecclesiàstics	
Les belles lletres	per Josep Carner, Marçal Oliver i J. Farran i Mayoral

En el "noticiari", hi ha generalment una primera part destinada a llibres i a revistes, i dividida en dos títols: judicis d'obres, i reproduccions i extractes. I una segona part: les idees i els fets, que inclouen diversos grups fets i ensenyançes de tot el món, v.g. vida religiosa i moral, cultura general, moviment pedagògic, social, internacional, rúbrica de la vida d'Espanya...etc.

CATALUNYA

En aquest i següent apartat voldríem donar al

guns puntals que poden facilitar la comprensió de la revista.

Ens interessa tan sols relacionar LA PARAULA CRISTIANA amb la Catalunya d'aleshores, tal com la concebien els mateixos autors de la revista.

LA PARAULA CRISTIANA va néixer en un moment àlgit per a Catalunya. Catalunya li apareix i se li presenta com un poble; així ho reconeix l'editorial de naixença (a la que ens referim freqüentment)"... érem un partit... avui que som un poble"... Aquí es delimita el material -no el fi- en què es trobà la revista. Es a dir, tots els problemes que se li presentaren són problemes de poble: el religiós, el social -en tots els seus aspectes: cultural, humà, econòmic...-i el polític.

Els dos primers són característica de tot poble, en tots tenen les seves particularitats i en tots són problemes interns al mateix poble. El tercer però, té en el nostre cas un aspecte marcadament extern, de relació: no és problema de fusió -destruint un poble ja constituït- sinó d'unitat -verificable de moltes maneres- amb quelcom extern però especialment vinculat.

LA PARAULA CRISTIANA planteja descarnadament la solució que s'ha donat al problema religiós, el principal en la formació d'un poble, "Vint-i-cinq anys, però, de no parlar gaire de Religió, perquè ens dividiria"; i relata la conseqüencia d'aquest excesiu absentisme, ell ha donat a entendre "que la religió és una cosa domèstica, sense veu ni vot en els grans problemes socials i polítics".

F I

Esquematitzada la composició de lloc en què es trobà la revista, passa el pòrtic i amb ell passem nosaltres a concretar l'elecció de vida.

"Es amb una forta amoció i amb un pregon sentit de responsabilitat que comencem a fer sentir la nostra paraula, aspirant a ésser paraula cristiana, en mig del cor cada

jorn més divers i arremorat de la cultura catalana."

El sentiment responsable de trobar-s'hi en un poble adult és el que crea aquesta obligació de parlar, "altrament quina tolerància seria aquella que en un poble adult imposés el silenci com a condició de mutual respecte".

El parlar serà sempre per influir-hi i per influir-hi en cristià: "augmentar aquesta influència del cristianisme en el nostre tarannà individual i col.lectiu: heus ací el nostre propòsit.

El mètode que promet emplear per aconseguir aquest fi és doble. El retorn a les fonts, doncs "Catalunya és cristiana de naixença", i la valentia sincera davant tots els problemes "tractarem en aquestes planes de totes les qüestions, de qualsevol ordre que siguin, que es vagin plantejant a Catalunya".

En resum LA PARAULA CRISTIANA vol cristianitzar la cultura catalana i ho vol no per un fi humà-espiritual, sinó per un desig apostòlic, freturós de la manca de la paraula del Senyor a Catalunya -"unes dècades més d'abstenció, i en aquesta Catalunya nostra el catolicisme no hauria estat més que un record abocat a l'oblit ".

Amb aquestes tres notes: fi - destinataris - circumstàncies; cristianitzar la cultura catalana - intel.lectuals catalans - Catalunya d'aleshores, serà fàcil entendre la revista, els seus articles, la seva distribució..., inclús se la podrà jutjar: donava sempre la paraula cristiana?

Serà aquesta una qüestió d'anàlisi, però certament no es pot negar que la idea és molt cristiana.

LA PARAULA CRISTIANA anava a uns homes i per tant a un poble. No pot ésser d'altra manera, és impossible anar a l'home i no al poble. Devegades el binomi home-poble estan molt allunyats, però mai poden separar-se completament. Potser això també ens ho recorda la revista.

Els intel·lectuals no eren més que un medi per anar al poble; al cap d'uns 60 anys les idees d'ells haurien de sentir-se en l'ambient del poble.

Jesús Martínez - Lluís Portabella
II TEOLOGIA

Es la esperanza el ser con plumas
que se posa en el alma
y sin palabras su canción entona
y ya nunca se calla.

Y es más dulce su voz en el gran viento.
Habrá de ser muy dura la borrasca
para abatir al pájaro chiquito
que a tantos dió su llama.

Emily Dickinson.

LA "CAMPANA" Y NOSOTROS

GRATITUD

Dar las gracias es algo que surge de nosotros espontáneamente, Es lo que la cortesía exige. Es elemental en buena educación. La palabra "Gracias!" ha quedado incluída por el uso en el grupo de los "vocablos- reflejo".

Pero cuando el favor queda velado por el anonimato, cuando no se ve ni se toca, el agraciado no se da por aludido.

Y esto ocurre en la "Campaña". Las estadísticas nos hablan cada año de tantas oraciones, tantos sacrificios, tal dinero... Es lo acostumbrado. Además la "Campaña" significa, es, propaganda y casi parece lógico que dé sus resultados.

No damos las gracias. Y ello teniendo en cuenta que deben darse por algo muy distinto de los que solemos llamar "favores", y también de un modo muy distinto de como se acostumbran a dar aún entre nosotros.

HONRADEZ

Se habla y se discute mucho sobre la honradez. Sobre todo de la falta de honradez.

En el Seminario,¿somos honrados? Es una virtud que damos por descontada: En el Seminario somos todos honrados.

La "Campaña" ha movilizado a mucha gente. Una buena porción de nuestra diócesis está pensando en el Seminario. Mas nosotros podríamos preguntarnos si en realidad nos damos cuenta de que existe una "Campaña".

El Seminario en cierto modo está desvinculado del exterior. Esto es causa de alguna que otra queja. Pero

nos llega el eco de toda una Campaña y parece como si algunos no se den por enterados. Honradez...

Se ora por el Seminario. Mas el Seminario no es algo abstracto, es Pedro, Juan, el que escribe estas líneas.

Dios no da sus gracias "en general", las concede en particular, al individuo concreto. Y cada gracia gracia llega con la espera de que rinda su fruto, dé su resultado. Es por ello que cada uno deberá rendir cuentas de tantas gracias por él recibidas. Pues para él se ha orado, se han hecho los sacrificios.

¿Podremos entonces creer haber sido total - mente honrados?

TODOS LOS HOMBRES

Dos puntos de referencia tiene la "Campaña": sacerdotes y pueblo. Se ora por los que lo han de ser, por los que ya son sacerdotes, se intenta acercarlos al pueblo.

Sabemos por encuesta que un 89 por ciento de los que llamamos "masa", si no con hostilidad, nos mira con indiferencia. Porque la "masa" no está exclusivamente compuesta por los niños de las escuelas, por lo que tradicionalmente nos rodean, por los miembros activos de la Iglesia...

Cuántos no habrán dejado a medio leer los títulos de los periódicos, o habrán dado una vuelta al botón de la radio al constatar que se les habla de los "curas"...

No podemos ilusionarnos con unas cifras. A buena parte del pueblo les somos todavía un estorbo. Hemos conseguido, es cierto, desbrozar algo el camino, pero en definitiva la "Campaña" deberemos realizarla nosotros.

Todos los hombres llenan el campo de nuestro interés. En especial los que rehusan oirnos. Para ellos toda nuestra lucha, toda nuestra vida.

ESPERANZA

La Campaña nos muestra como hay todavía en el

mundo quienes oran y se sacrifican por nosotros. Esto debe ser motivo de esperanza. Esperanza por el peso que tienen ante Dios sus súplicas, por el camino que nos abren en nuestra labor futura.

Pero pensamos en los "otros".

El mundo -buena parte de él- ha abandonado a Dios, y ahora siente el vacío. Quiere llenarlo de placer, dinero, alegre olvido, pero el mundo siempre quedará insatisfecho. El mundo espera, desea algo que llene el lugar destinado a Dios en su alma.

Willy Graham en Estados Unidos ha tenido éxito por su mensaje religioso que, aunque distinto de la Verdad, insuficiente, muchos esperaban.

El hombre espera y tiene ansias de Dios. Si sabemos ganarle la confianza, si le predicamos con palabras y hechos al Dios de la Verdad, el hombre volverá a El.

Los que aman y creen en Dios, y los que sienten su ausencia, todos, deben llenarnos de esperanza y responsabilidad.

José Faura Pujol
III FILOSOFIA

B I B L I O G R A F I A

LA LECTURA CRISTIANA DE LA BIBLIA

por Dom Celestin Charlier O.S.B.
Editorial Litúrgica Española 1956

"Si la Biblia es Palabra de Dios, es evidente que hay que leerla, Dios no se toma un trabajo sin objeto. Si verdaderamente tenemos fe en la Biblia no podemos dejar de experimentar un sentimiento de dolor al comprobar la indiferencia con que el hombre recibe este don". Con estas palabras del mismo Charlier damos a entender el punto de partida, o, si queréis, el presupuesto, que el autor tiene ante su primera página.

"La lectura cristiana de la Biblia" es un buen amigo, pero también un hermoso libro. Su pretensión es sencilla: Una ayuda para iniciar una inteligencia de la Biblia y un encuentro en ella de la fuente auténtica de vida cristiana.

El libro es vivo y tiene el calor de una conversación. Es como toda visión de conjunto, sintético. Pero no síntesis de un profesor sino de un contemplativo. Tiene algo de sapiencial. A consecuencia de ello y por otros motivos, será, por supuesto, un libro no fácil incluso para un cristiano cultivado y se requerirá una cuestación bastante larga y viva del texto sagrado, para llegar a sintonizar en todo con el autor y penetrar en profundidad el valor de sus visiones de conjunto.

Pero ¿cuál es su contenido?

Su contenido está repartido en diez capítulos desiguales por su extensión. He aquí una presentación somera de ellos.

Primero el autor expone y critica tres diversas y falsas posiciones ante la Biblia: el jansenismo bíblico, el pietismo bíblico, el cientismo bíblico. La contraposición es la dada por los escritos de los Santos Padres. De aquí la

modernidad de los Santos Padres.

Siguen unos capítulos dedicados a noticias, sobre el conjunto de los libros sagrados y su transmisión, sobre el medio geográfico e histórico, sobre la formación de la colección canónica, sobre la variedad de su estilo y de sus autores. Todo lo cual, contiene cualquier manual aunque ciertamente, presentado aquí bajo una forma personal y con ciertos recortes excelentes.

Pero lo que realmente es de una riqueza excepcional, son los capítulos centrales, sobre todo el capítulo VI, al que titula "El Mensaje del Verbo". En él se da una presentación larga y sintética de los temas del Antiguo y Nuevo Testamento cuyo desarrollo armonioso, en ciclos, termina en Cristo, centro de las Escrituras. Es un capítulo maravilloso. El capítulo VII, más corto, expone la doctrina de la inspiración. Tiene un párrafo titulado "Revelación e inspiración" muy denso a mi entender, y de difícil comprensión para el que no haya hojeado al menos el tratado de "Deo Trino". Estudia el carácter inmanente y el alcance trinitario de las relaciones entre Revelación e Inspiración. La Palabra Divina: El Verbo y la Energía: el Espíritu Santo.

Quedan tres capítulos. Me atrevería a decir que con ser dignos de leerse no obstante tienen, al menos en dos, algo que podría aclararse más o que podría discutirse. Es decir, habría que consignar algún interrogante. Por ejemplo: En el capítulo VIII trata de las relaciones entre la Biblia y la Ciencia, la Historia, la Fé y la Vida. Precisamente en el párrafo "la Biblia y la Fé" así como en algún que otro lugar del libro hace entrar en sesión a la Tradición y, a mi parecer, no queda bien clara su posición. Dice Charlier: "La Iglesia actual es la que da la faz presente del Verbo encarnado por su Tradición en el Espíritu" y añade después "La Tradición, en el fondo, no es más que una interpretación inspirada y viva que de la Escritura hace la Iglesia". ¿Es verdad, cabría preguntar, que la Tradición es sólo eso?

Lo mismo deja entrever en su hermosa recapitulación final, cuando da un paralelo o una correlatividad de

Biblia y Eucaristía. "La Biblia ofrece a la fe el alimento del Verbo iluminador; la Eucaristía nutre el amor del creyente con la propia carne del Verbo vivificante".

En el capítulo IX Dom Charlier nos explica como conviene interpretar la Biblia. Se requiere ante todo, un clima personal y social eclesial para la lectura de la Biblia. Expone como "el sentido literal es el solo verdadero sentido de la Biblia". El sentido espiritual no es propiamente distinto ya que "está contenido objetivamente en el interior de la letra". Aconseja usar de las técnicas de la exégesis moderna con el espíritu de los Padres y buscar la tipología, más que en los detalles, en su conjunto. Y para el cristiano no iniciado da un método abreviado, que titula "meditación creyente". Pero ante este capítulo pondríamos un interrogante a la solución demasiado fácil, según dicen autores, del sentido literal y sentido espiritual de la Biblia; junto con el "sensus plenior"poco delimitado y al menos bastante desatendido.

El último capítulo quiere ser una demostración de que la Biblia da al cristiano su cultura humano-divina: Valor literario de la Biblia, la Biblia y el Arte, la educación Bíblica.

Y concluye realmente en broche perfecto, resumiendo todo lo bueno que nos ha dicho, con "El misterio de la Biblia en la Iglesia".

Contestando a algunas opiniones contrarias de alguien, la verdad es que es un libro muy personal y en muchas de sus partes original.

Pero lo que indiscutiblemente da, es un aprecio y gusto más grande por la Biblia. Y lo califico como digno de releerse.

Joaquín Garrit

III TEOLOGIA

LA DOCTRINA ESPIRITUAL DE SOR ISABEL DE LA TRINIDAD

M.M. PHILIPON
Pref. GARRIGOU - LAGRANGE

I

La vocació primera, fonamental per tot cristià, és viure amb societat trinitària el seu baptisme. Serà una societat de fe i amb comunió amb un món invisible però no per això menys vital. Les veritats elementals del cristianisme tenen una força i amplària que, de no trabar-les amb la nostra inconsciència, ens emmenen amb mesura incondicionada a la unió amb Déu, que és viure la participació que Ell ens ha donat. Crists d'adopció amb la vida que Crist tenia per naturalesa, viure com a sagraris de tot el cicle trinitari en la nostra ànima, sentir-nos ungits amb el sacerdoci d'una constant lloança de glòria, expressar als ulls del Pare el Crist format en nosaltres és la projecció que ens llança el nostre baptisme, i que nosaltres n'hem de fer nostra existència.

Sor Isabel de la Trinitat és una d'aquestes ànimes que s'afermafortament a una veritat essencial amb un llaç tan estret com una vida, i sota l'aparença d'aquest comú denominador troba la seva santedat exigida i específica.

Arribar a escriure per a un mateix és el que implícitament tots hem desitjat. No en el sentit intransigent d'una gelosia física, sinó en el d'una perfecta possessió nostra, ocupant, i a voltes descaradament -no tampoc autobiografia- una funció de primer pla. L'escriptor inconscient o insincer naturalment espanta.

Es pot pecar per suggestió, més o menys culpable, de messianisme il.luminista, i de fet hem vist en la història d'ahir i d'avui endegat aquest fenomen que es reprodueix constantment. El constatar que sor Isabel foragità d'una manera absoluta aquest perill amb una perfecta obediència, fruit genuí de la humilitat, i amb una direcció constant, és la disposició més favorable a una fe en l'autenticitat interior. Perquè com a tesi caldrà que ens malfiem sempre d'aquells qui amb pretext d'espiritualitat in-

dividual, ens neguen de fet quelcom social o un criteri extern, com és l'obediència. Per altra part un escriptor insincer perd l'autoritat i el nostre respecte.

Però, en escriure, ens donem i, en donar-nos, cal que pensem en els altres. Si l'escriptor ocupa un primer pla, el lector vol d'alguna manera veure-s'hi mirallat, altrament el rebutja.

L'espiritualitat dels nostres dies, aquest ser lacònic i tòpic ensems, però real, amb personalitat pròpia i definida existeix en els sants de la nostra manComunitat, que adés té complexe de superioritat adés d'inferioritat, i que els reflecteix amb una llum de virtut almenys -s'ha d'acceptar- sincera.

Aquest és el nostre apreci de sor Isabel amb una mirada diguem-ne laica en bon sentit, o d'última hora. La del P. Philipon és una mirada exclusivament i eminentment teològica.

I I

Valuant al P.M.M.Philipon pels seus escrits, potser el definiríem com el teòleg que busca l'espiritualitat -ens atreviríem a dir existencial- del Déu concret, i sobretot dogmàtic dels qui, a despit d'inevitables influències són amb nosaltres el segle XX. La mística el recordarà com un geni de l'espiritualitat nostrada, estudiant amb el dogma perenne unes vides d'evangeli enmig d'uns dies penombrosos de concepcions absurdes de la vida.

Ell que ens ha presentat a Sta. Teresina de Lisieux, i ara últimament "La doctrine spirituelle de Dom Marmion" ens deixa trobar en aquesta obra una carmelita de Dijon, en qui, com diu el P. Garrigou-Lagrange en el prefaci, "el misteri de l'habitació de la Santíssima Trinitat en el més íntim d'ella fou la gran realitat de la seva vida interior". Aquest gran teòleg en les primeres pàgines ens centra i sintetitza aquesta doctrina del c.XIV, 23 de St.Joan; el P. Philipon ens la desplega en l'estudi d'una vida i escrits.

En començar a fullejar-l, bandejarem tot el primer capítol -necessari, és cert- en el que sembla tingui pressa en fer passar tota la vida d'una noia de 21 anys, correctes i res més, que es decidí a viure el seu baptisme com a religiosa els seus restants 5 anys i tres mesos. Aquí s'acaba el treball d'historiador o mer hagiògraf, i comencen les pàgines dringants de teologia en les que sura el do regi de sabiduria d'una carmelita i l'especulació d'un dominic.

Podríem dir que el silenci és condició prèvia per el "Quedeme y olvideme, el rostro recliné sobre el Amado..." Es un encert de l'autor fer-nos despullar, en això que Déu normalment ja ho fa, per fer-nos trobar amb el mot nu l'unitat Déu. No serà amb tot pel lector ordinari una entrada brusca començar amb la gran eloqüència del silenci tant exterior interior com diví?

Del capítol següent gosariem dir-ne un catecisme de la presència de Déu. Respira constantment el Dominus nobiscum en fe, amor i efectes.

Sor Isabel s'ha trobat amarada de la divinitat que li omple la seva ànima;St. Pau, Ef. I, 12, li dóna el nom de "Laudem gloriae", amb el que ella es signarà endavant. Aquesta caldrà que sia la nostra posició davant la Trinitat, identificats en Crist, de manera que, format en nosaltres Gal. 4, I9, El poguem presentar als ulls del Pare en un constant sacerdoci de lloança. El P. Philipon,al nostre semblar, ha tocat ja el punt més encimbellat, al que s'aproparà, al finar el llibre, parlant dels dons de l'Esperit Sant. Estava obligat a pujar la Pentecosta a l'altura de Pasqua. Entremig, o és un sot o una digressió col.locar els dos capítols a les devocions de Sor Isabel, malgrat siguin tan excel.lents com la Mare de Déu i el Sacerdoci; al nostre judici, aquí l'autor no aconsegueix l'altura d'un temps pasqual, mentre que després té l'encert d'allargar la vuitena amb un estudi sobre l'oració autògrafa a la Trinitat, i acabar amb els escrits espirituals de Sor Isabel.

Tot el llibre segueix doncs internament aquesta línia teològica. Ens agradaria fer una comparació amb

el de Von Balthasar sobre Sta. Teresina, la seva germana en moltes coses, però ens allargaríem, ultra mancar potser àdhuc competència prosaica.

Dir un mot sobre l'estil literari de l'autor, és innecessari, per això com no deuria estar en el seu intent empra'l explícitament. Es prou conegut, i el tema aliè per necessitar una crítica. Cal admetre que per a una simple lectura de corre-cuita, primer es tingui en compte l'altura del dogma i la disposició del lector.

I I I

Valguin com a criteris externs d'aquesta obra, cinquena edició, el que els escrits de Sor Isabel, el seu substratum imprescindible, no ho oblidem, deurien tindre'ls, segons desig del Cardenal Mercier, tots els sacerdots; i ja el P. Arintero, O.P. els apreciava per la seva "doctrina cridada a fer un bé immens en les ànimes..." Els seus cent mil exemplars a França i les 12 traduccions, últimament la xinesa, són un exponent de l'apreci que se n'ha sabut fer.

Però el que importa són les traduccions que no s'imprimeixen, aquelles que resten en els borradirs de cada individu que llegeix i no té pressa per passar-les a una premta material, car la verdadera edició la farà Déu un dia. Nosaltres no siguem unes proves que, impresses, Ell les rebutgi com espúries, sinó que siguem un full sens corrigenda, el següent del que escrigué Sor Isabel en una de les veritats elementals del Parenostre.

Ecequiel Sendrós

I TEOLOGIA.